

Προτεινόμενα Θέματα στη Χημεία Γ' Λυκείου

ΘΕΜΑ Α

Για τις προτάσεις Α₁ έως και Α₅ να γράψετε στην κόλλα σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή επιλογή.

Α₁. Για να αυξηθεί ο βαθμός ιοντισμού του HF σε υδατικό του διάλυμα με C=0,1M θα πρέπει:

- α. να προσθέσουμε καθαρό HF (T=σταθερή, το επιπλέον HF διαλύεται)
- β. να αυξήσουμε την θερμοκρασία
- γ. να προσθέσουμε καθαρό NaF
- δ. να προσθέσουμε υδατικό διάλυμα HF με C=1M

Α₂. Το τέταρτο στοιχείο της τρίτης σειράς των στοιχείων μετάπτωσης στην θεμελιώδη κατάσταση έχει:

- α. τα ηλεκτρόνια του κατανεμημένα σε 6 στιβάδες και συνολικό spin 2
- β. τα ηλεκτρόνια του κατανεμημένα σε 4 στιβάδες και συνολικό spin 3
- γ. τα ηλεκτρόνια του κατανεμημένα σε 5 στιβάδες και συνολικό spin 1/2
- δ. τα ηλεκτρόνια του κατανεμημένα σε 6 στιβάδες και συνολικό spin 3

Α₃. Σε κλειστό δοχείο έχει αποκατασταθεί η ισορροπία : $A_{(s)} + 2B_{(g)} \rightleftharpoons 2\Gamma_{(g)}$. Η πίεση στο δοχείο είναι ίση με 18 atm. Διατηρώντας σταθερή τη θερμοκρασία, τριπλασιάζουμε τον όγκο του δοχείου και ταυτόχρονα προσθέτουμε μικρή ποσότητα του Α. Όταν αποκατασταθεί νέα χημική ισορροπία, η πίεση στο δοχείο είναι δυνατό να είναι :

- α. 18 atm
- β. 9 atm
- γ. 6 atm
- δ. 8 atm

- A4.** Ποια από τις παρακάτω καρβονυλικές ενώσεις είναι δραστικότερη σε αντιδράσεις προσθήκης:
- α. $\text{CH}_3\text{COCH}_2\text{CH}_3$
  - β. $\text{CH}_3\text{COC}_6\text{H}_5$
  - γ. $\text{C}_6\text{H}_5\text{CHO}$
  - δ. CH_3CHO
- A5.** Σε δοχείο σταθερού όγκου V , εισάγονται ποσότητες C και CO_2 οπότε σε θερμοκρασία T πραγματοποιείται η χημική αντίδραση η οποία περιγράφεται από την παρακάτω χημική εξίσωση : $\text{C}_{(s)} + \text{CO}_{2(g)} \rightarrow 2\text{CO}_{(g)}$, $\Delta H=150 \text{ KJ}$. Σε ποια από τις παρακάτω περιπτώσεις η αντίδραση θα πραγματοποιηθεί με μεγαλύτερη αρχική ταχύτητα:
- α. αύξηση της ποσότητας του άνθρακα που εισάγεται μέσα στο δοχείο όγκου V
  - β. εισαγωγή άνθρακα με την μορφή μικρότερων κόκκων (V , T σταθερά)
  - γ. εισαγωγή αδρανούς αερίου (V, T σταθερά)
  - δ. εισαγωγή ποσότητας CO (V, T σταθερά)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Β

- B1.** Να χαρακτηρίσετε τις επόμενες προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες και να αιτιολογήσετε όλες τις απαντήσεις σας.
- α) Δύο υδατικά διαλύματα 2 διαφορετικών οξέων με ίσες συγκεντρώσεις και ίσους όγκους απαιτούν την ίδια ποσότητα διαλύματος NaOH ώστε να εξουδετερωθούν πλήρως.
  - β) Σε κάθε περίοδο του περιοδικού πίνακα το στοιχείο με την μέγιστη ατομική ακτίνα ανήκει στα αλκάλια.
  - γ) Το πολυστυρόλιο έχει μόνο σ δεσμούς.
  - δ) Το αλκίνιο με μοριακό τύπο C_4H_6 και όλους τους άνθρακες στην ίδια ευθεία αντιδρά με διάλυμα $\text{CuCl} / \text{NH}_3$ και σχηματίζεται καστανέρυθρο ίζημα.
  - ε) Το pH ρυθμιστικού διαλύματος που περιέχει HCOOH $0,1\text{M}$ και $(\text{HCOO})_2\text{Mg}$ $0,05\text{M}$ είναι $\text{pK}_a + \log 2$.

Μονάδες 15

B2. Για την αντίδραση $A_{(g)} \rightleftharpoons 2\Gamma_{(l)}$, $\Delta H = -30\text{KJ}$ γνωρίζουμε ότι $E_a = 50\text{KJ}$. Στις ίδιες συνθήκες για την αντίδραση $2\Gamma_{(g)} \rightleftharpoons A_{(g)}$ ισχύει ότι:

α) $\Delta H = 40\text{KJ}$ και $E'_a = 90\text{KJ}$

β) $\Delta H = 25\text{KJ}$ και $E'_a = 80\text{KJ}$

γ) $\Delta H = 30\text{KJ}$ και $E'_a = 80\text{KJ}$

δ) $\Delta H = 20\text{KJ}$ και $E'_a = 70\text{KJ}$

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

B3. Αλκυλοχλωρίδιο Α αντιδρά με μαγνήσιο σε άνυδρο αιθέρα και παράγεται η ένωση Β. Η Β αντιδρά με την καρβονυλική ένωση Γ και παράγεται η ένωση Δ. Υδρόλυση της Δ οδηγεί στο σχηματισμό της μέθυλο – 2 – προπανόλης.

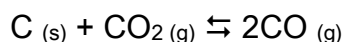
α) Να βρεθούν οι συντακτικοί τύποι των χημικών ενώσεων Α, Β, Γ και Δ.

β) Να γραφεί η χημική εξίσωση της αντίδρασης της ένωσης Β με την ένωση Γ και να οριστεί το οξειδωτικό και το αναγωγικό σώμα. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με τη βοήθεια της μεταβολής του αριθμού οξείδωσης των ανθράκων.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Γ

Σε δοχείο όγκου 1L εισάγονται 2 mol C και 3 mol CO_2 και θερμαίνονται σε θερμοκρασία $^\circ\text{C}$ οπότε αποκαθίσταται η χημική ισορροπία (X.I.1):

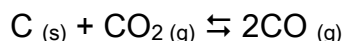

Η μισή ποσότητα CO της παραπάνω χημικής ισορροπίας διαβιβάζεται σε 700 mL διαλύματος $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ συγκέντρωσης 0,5M, οξινισμένο με HCl και δεν παρατηρείται πλήρης μεταβολή του χρώματος του διαλύματος από πορτοκαλί σε πράσινο. Η ελαχίστη ποσότητα FeCl_2 , που πρέπει να προστεθεί στο διάλυμα έτσι ώστε αυτό να γίνει πράσινο, είναι 0,1 mol.

Γ1. Να βρεθεί η σταθερά ισορροπίας K_c και η απόδοση της αντίδρασης (X.I.1).

Μονάδες 8

Γ2. Στην ίδια θερμοκρασία σε δοχείο όγκου 1L εισάγονται 1 mol CaCO_3 και 1 mol C, οπότε αποκαθίστανται οι ισορροπίες:

Αν στο μείγμα ισορροπίας περιέχονται 0,72 mol CaO, να βρεθεί η σταθερά ισορροπίας Kc της διάσπασης του CaCO₃.

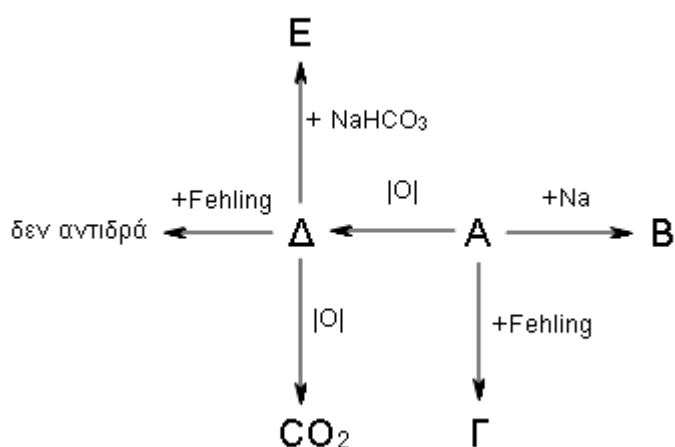
Μονάδες 9

Γ₃. Ποιος πρέπει να είναι ο ελάχιστος όγκος του δοχείου έτσι ώστε να διασπαστεί όλη η ποσότητα του CaCO₃ στους θ °C;

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται το επόμενο διάγραμμα χημικών μετατροπών:

Δίνεται ότι η οργανική ένωση A έχει στο μόριό της μόνο 1 π δεσμό και όλα τα άτομα άνθρακα της ένωσης Δ εμφανίζουν τον ίδιο τύπο υβριδισμού.

Δ₁. Να βρεθούν οι συντακτικοί τύποι των οργανικών ενώσεων A έως E.

Μονάδες 5

Δ₂. Να γραφεί η χημική εξίσωση της αντίδρασης της ένωση B με AgNO₃ σε NH₃.

Μονάδες 6

Δ₃. 15g της ένωσης A εισέρχονται σε ένα 1L διαλύματος KMnO₄, οξιμισμένο με H₂SO₄, συγκέντρωσης 0,3M οπότε σχηματίζεται η ένωση Δ. Θα αποχρωματιστεί το διάλυμα του KMnO₄;

Μονάδες 3

Δ₄. Η ένωση Δ που παράγεται στο ερώτημα Δ₃ απομονώνεται και διαλύεται σε 500mL νερού οπότε και σχηματίζεται διάλυμα Y₁ όγκου 500mL. Το Y₁ ογκομετρείται με πρότυπο διάλυμα NaOH 1M.

α) Πόσα ισοδύναμα σημεία θα παρουσιάσει η καμπύλη ογκομέτρησης. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

β) Να βρεθεί η $[OH^-]$ του ογκομετρούμενου διαλύματος όταν αυτό έχει εξουδετερωθεί πλήρως από το πρότυπο διάλυμα.

Δίνονται ότι για την ένωση Δ : $K_{a1} = 5 \cdot 10^{-2}$ και $K_{a2} = 5 \cdot 10^{-5}$ και για το H_2O $K_w = 10^{-14}$

Τα δεδομένα του προβλήματος επιτρέπουν τις γνωστές προσεγγίσεις.

Μονάδες 11

Τομέας Χημείας: Στεφανίδου Διάνα – Μπαλτζή Τριανταφυλλιά – Πιπεράκης Εμμανουήλ